

Дания

- 1965 г. - создано Латв.отделение Об-ва "СССР-Дания", в то время единственное республиканское отделение Об-ва "СССР-Дания"
Председатель правления - Эдмунд Ратниек, ~~издатник~~
- 1965 г. - в Риге гостила делегация датской организации "Кампания против атомного оружия". Глава делегации - писатель и учитель Карл Шарнберг / теперь он очень популярен как борец за мир/
- 1965 г. - делегация Об-ва "Дания-СССР" зам. председателя Альфред Енсен, историк, член Центрального правления Эрик Хорскъер -
- 1968 г. - новый председатель - Аллан Фридричес - искусствовед, балетный критик; ген.секр. Ингмар Вагнер
- 1967 г. - делегация ЛОД в Дании : Э.Ратниек и С.Оборун /директор "Алдариса"/
- 1967 г. - первая выставка рисунков датских детей в Дворце пионеров
- 1969 г. - датская делегация для участия в Днях мира в Риге;
среди них - датский журналист и писатель Эрик Вагн Енсен.
После возвращения статья "Незнакомый город на берегу Балт.моря". Подчеркивается важность распространения объективной информации и ближайших соседях.
- 1969 г. - делегация Об-ва "Дания-СССР", в её составе - Метте Хёвер /теперь председатель Копенгагенского отделения Об-ва/ и Аллан Расмуссен, с которым позже развивалось сотрудничество по организации в Данииотовыставок о жизни лавимских рыбаков. После визита в Ригу он стал членом Об-ва.
В настоящее время - член Центрального правления Об-ва.
- 1972 г. - делегация Об-ва "Дания-СССР" - Эрик Вагн Енсен и Карен Крог - преподаватель истории театра в Университете Копенгагена. Лекция о датском театре.
- 1970 г. - в составе делегации ССОД - зам. пред.ЛО писатиль П.Баугис
- 1971 г. - " - " - зам. председ.през.ЛОД Стирна
- 1969 г. - зав.сектором Института истории партии С.Зиемелис в качестве лектора с лекцией "Ленин и революц.движение в Латвии". 10 лекций для 200 чел.
- 1973 г. - в качестве лектора доктор экономических наук П.Гуляns с лекцией "Латвия в системе народного хозяйства СССР"

- 1975 г. - фотовыставка о рыболовецком колхозе "9 мая" в музее рыболовства и мореходства, г. Эсбьорг, а также в Хиртсхалсе, Легстэр и др. В рамках выставки - лекции о "9 мая". При открытии присутствовал советник Совпосольства./ Имеются рекламные материалы/.
- 1974 г. - торжественный вечер, посвященный 50-летию дипотношений и 50-летию Об-ва "Дания-СССР"
- 1975 г. - год Ханса Кристиана Андерсена - доклады и др. мероприятия в коллективных членах, напр. о переводах сказок Андерсена на лат.язык, "Андерсен в музыке". Выставка детских рисунков учащихся 3-ей школы-интерната на темах сказок Андерсена. Большой успех в Дании.
- 1978 г. - Дни СССР в Дании с участием ЛССР. См. отчет.
- 1979 г. - в музее Эсбьорга вторая фотовыставка о латв.рыбаках - о каких рыболовецких колхозах республики. Отражена в датской печати., которая дает подробную информацию о рыболовецких колхозах ЛССР.
- 1980 г. - гость ЛОД - Херлуф Бидstrup
- 1979 г. - датский поэт и художник, член Об-ва "Дания-СССР- Пер Нильсен в Риге. Присутствовал на Днях поэзии. ЛОД организовало вечер его поэзии в Консерватории. Очень хорошие отзывы в датской печати. Пер Нильсен начал работу по популяризации латышской литературы в Дании. В журнале "Лирик" - переводы стихотворений лат. поэтов. Книнический Издан сборник - II латышских поэтов.
- 1980 - выставка лат.графики в Оденсе и др. городах с-ва Фюн, а также в Доме дружбы Копенгагена. На открытии читаются стихи лат. поэтов. Издан плакат выставки, используя графику Р.Кроллиса.
- 1979 г. - выставка датской живописи в Музее зарубежного искусства. Открывает Э.Линде, телевидение, радио, печать, ок. 100 чел. на открытии.
- 1982 г. - выставка, посвященная деятельности известного датского искусствоведа Р.Бруби-Юхансена в Музее зарубежного искуства.
- 1982 г. - выставка рисунков датских детей коммуны Брёнбю в Доме культуры ТТУ.
- 1983 г. - в Музее зарубежного искусства - выставка датской графики мастерской острова Фюн в Музее зарубежного искусства. Участвует Пер Нильсен - по приглашению ЛОД.

Об открытии выставки материалы в датской печати, а также в журнале АПН "Факта ом Совъетуниунен"

1983 г. - в спецтургруппе ССОД в Дании зав.отделом ЛОД М.Жилевича, зам.председателя ЛО Об-ва "СССР-Дания" В.Чухланцев и др. Материал о поездке в газете "Советская Латвия" в 3 продолжениях.

1984 г. - вечер, посвященный 60-летию Об-ва "Дания-СССР" - участвует руководитель группы датских туристов - член Центрального правления Эрик Сталь

1984 г. - вечер, посвященный 60-летию дипотношений

1984 г. - вечер, посвященный датскому драматургу Л.Холбергу /300 лет/

1984 г. - издается антология современной датской поэзии.

4

ATSKAITE

par Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbu
I979.gadā

Vadoties pēc PSKP 25.kongresa vēsturiskajiem lēnumiem,
Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodala I979.gadā turpināja darbu
padomju-dāņu draudzīgo sakaru talākai attīstībai, visus pasākumus
veicot saistībā ar PSRS un Dānijas diplomātisko attiecību nodibī-
nāšanas 55.gadadienu un Biedrības "Dānija-PSRS" 55.gadadienu.

Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodala savā informācijas
un propagandas darbā iepazīstināja dāņu sabiedrību ar PSKP un
Padomju valsts miermīlīgo ārpolitiku ,ar padomju dzīves īstenību,
sociālistisko demokrātiju,kā arī turpināja PSRS un LPSR jauno kon-
stitūciju izskaidrošanu.

Svarīgs moments Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas
darbībā bija dāņu sabiedrības iepazīstinašana ar republikas darba-
lužu sasniegumiem 10.piecgades plāna izpildē.

x

I979.gadu Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbībā
var novērtēt kā samērā aktīvu , ar nozīmīgiem pasākumiem bagātu,
kas zināmā mērā pavēra plāšķu darba lauku arī Latvijas nodalas
valdei un kolektivajiem biedriem.

I979.gadā savu ceļojumu pa Dāniju vēl turpināja mūsu izstā-
des - mākslas izstāde un fotoizstāde par LPSR zvejnieku kolhoziem.

No 19.-23.janvārim mūsu grafikas izstāde tika demonstrēta
PSRS vēstniecības reprezentācijas telpās kopā ar PSRS Mākslas
akadēmijas grafikas izstādi.

No 2.-9.februārim mākslas izstādi /grafika,gobelēni,keramika
āda,plakāti/ demonstrēja Orhusas rātsnama izstāžu zālē kopā ar
Padomju un ārzemju draudzības biedrību savienības fotoizstādi par
PSRS jano konstitūciju un padomju sabiedriski-politiskās un dai-
literatūras izstādi.

Abas šīs izstādes guva pozitīvu rezonansi dāņu sabiedrībā,
tas tika atspogulotas Dānijas sociāldemokrātiskās partijas centrā
lajā organā "Aktuellt" un Orhusas avīzē "Arhus stiftstidende".

Notika arī svinīga mākslas izstādes slēgšana,kurā piedalījās
LPSR mākslas izstāžu apvienotās direktijas direktore Esbjergas zvejniecības 1979.gada 20.janvāri

muzejā atklāja fotoizstādi par LPSR zvejnieku kolhoziem. Atklāšanā piedalījās Dānijas zvejniecības ministrijas vadība, Esbjergas pilsētas padomes pārstāvji, Biedrības "Dānija-PSRS" Esbjergas nodaļas aktivisti. Pēc muzeja direktora Allana H. Rasmusena vēstules izstādei bija lieli pasākumi, tā tika atspoguļota arī presē, piem. avīzē "Vestkysten", kas sniedza detalizētu stāstījumu par LPSR un mūsu zvejnieku kolhoziem.

Kā atbildi šai izstādei Esbjergas muzejs gatavo fotoizstādi par dāņu zvejniecību Ziemeļjūrā.

+

Visai pozitīvi jāvērtē dāņu mākslas izstādes organizēšana Rīgā Aizrobežu mākslas muzejā no 13.-27. maijam, kas tika eksponēta saistībā ar 55. gadadienu kopš diplomātisko attiecību nodibināšanas starp PSRS un Dāniju un Biedrības "Dānija-PSRS" 55. gadadienu.

Šo izstādi bija nokomplektējusi Biedrība "Dānija-PSRS". Ekspozīcijā ietvertos darbus radījuši mākslinieki - Biedrības "Dānija-PSRS" aktivisti, kuri pieder progresīvajai mākslinieku apvienībai "Corner". Var atsevišķi pieminēt Biedrības Centrālās valdes locekla Viktors Brokdorfs darbus, kurš daudzkārt apmeklējis mūsu zemi. Draudzības namā Kopenhāgenā viņš bieži lasa lekcijas par padomju mākslu. Viktors Brokdorfs piedalījās minētās izstādes atklāšanā Leningradā.

Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļas uzdevums bija organizēt izstādes atklāšanu, iesaistot šajā pasākumā pēc iespējas plašāku aktivu.

Kolektīvie biedri izrādīja ļoti lielu atsaucību, atklāšanā klāt bija ap 100 cilvēku, galvenokārt tieši no kolektīvo biedru vidus. Atklāšanā uzstājās nodaļas priekšsēdētāja, LPSR augstākās un vidējās speciaļas izglītības ministrs b. E. Linde, Aizrobežu mākslas muzeja direktora vietniece b. A. Belmane un LPSR Nopelniem bagātāis mākslinieks Laimdots Murnieks.

Dāņu mākslas izstādes atklāšanu parādīja televīzijas panorāma, atspoguļoja republikas prese. Izstādi II dienās apmeklējā 4893 cilv. Jāpiebilst, ka tas viss izraisijs pozitīvu rezonansi Dānijā.

I 1979. gadā no mums neatkarīgu iemeslu dēļ nenotika dāņu dizainera Pola Henningsena izstāde. Tā pārceļta uz 1980. gadu.

Lai gan aizvadītajā gadā mums ir bijuši tikai 2 dāņu viesi, tad tomēr ar tiem ir veikts pozitīvs darbs, sasniegta zināma efektivitāte.

Viens no šiem viesiem radīja it kā kulmināciju mūsu darbā, mūs iedvesmoja un savilpoja. Tas bija Herlufs Bidstrups, ievērojamais dāņu mākslinieks, sabiedriskais darbinieks, starptautiskās Lēzina miera prēmijas laureāts.

Uz Herlufu Bidstrupu negaidīti dziļu iespaidu atstāja sirsniņā tikšanās gandrīz pārpildītā Draudzības biedrības zālē ar Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas aktiviestiem. Te viņš vēlreiz varēja pārliecināties par savu popularitāti padomju cilvēkus vidū, par mūsu ieinteresētību veicināt sakaru attīstību ar Dāniju, ar Biedrību "Dānija-PSRS".

Loti labu iespaidu uz viesi atstāja tā operatīvitāte, ar kādu izdevniecība "Liesma" /mūsu kolektīvais biedrs/, izmantojot Bidstrupa uzturēšanos Rīgā, kārās pie viņa albuma gatavošanas.

Zināma loma dāņu viesa iepazīstināšanā ar mūsu republiku, ar Latvijas nodalas darbu bija arī zvejnieku kolhoza "9/maijs" apmeklējums, kas ir viens no vecākajiem kolektīvajiem biedriem.

Otrs mūsu vesis bija dāņu dzejnieks Pērs Nilsens no Odenses, nesen iestājies par biedru Biedrībā "Dānija-PSRS". Pērs Nilsens uzturējās Rīgā tieši Dzejas dienu laikā, un Šis brīdis bija loti pie mērots dāņu dzejnieka iepazīstināšanai ar mūsu kultūras dzīvi. Dāņu dzejnieks augstu novērtēja arī viņa dzejai veltīto pēcpusdienu kolektīvajā biedrā - Jazepa Vitola Latvijas Valsts konservatorijā, kas notika augstā līmenī, piedaloties arī Konservatorijas rektoram I. Kokaram.

Pats Pērs Nilsens ga bija skandināviski nerunīgs - tas izpauðās, piem., intervijā ar Latvijas radio korespondentu. Tomēr izrādījās, ka Šim darbam tomēr bijusi visai liela atdeve, visai liela efektivitāte. Avīzē "Fyens stiftstidende" /rakstā "Tur, kur mākslas ir ikdienas dzīves sastāvdaļa"/, "mākslas žurnālā "Hrumfaxe" rakstā "Māksla un mākslinieki Latvijā"/ Pērs Nilsens sajūsmīsti stāsta par ikgadējo Dzejas dienu neiedomājami plašo vērienu mūsu republikā, kā arī par citām mūsu bagātās kultūras dzīves izpausmēm, dodams salīdzinājumi ar Dāniju, kur kultūra nav plašu masu ieguvums. Viņš piemin dzejas lielo popularitāti Padomju Savienībā, sniedz informāciju par to, kādi dāņi rakstnieku darbi tulkoti latviešu valodā.

.... "Skatītāju skaitā bija tāds kā labā dāņu futbola mačā, un cilvēki pārstāvēja visas vecuma grupas, sākot ar jaunāko klašu skolēniem līdz vecmāmiņām. Raina dzejas dienu atklāšanu pārraidīja pa TV tāpat kāz svarīgus sporta pasākumus Dānijā. Iedomājieties tikai, ja mēs dāni

-4- 7

izrādītu tikpat lielu interesiju par kultūras dzīvi kā par sportu! Un vēl iedomājieties, ja mūsu dāpu avīzēs būtu tikpat daudz lappušu veltītu kulturai cik sportam, cik tad būtu jauki dzīvot... "

Vēl jāpiezīmē, ka pēc LPSR apmeklēšanas Pērs Nilsens nodomājis vēl nopietnāk kerties pie latviešu dzejnieku Harija Skujas dzejoloju krājums/. Pēc mūsu rīcībā esošā ziņām I980.g. februāri Žurnāla "Lyrik" būs Čaka un I.Ziedoga dzejoli. Lai gan Šie kontakti ir sākumā bez Biedrības līdzdalības, mums tie būtu jāatbalsta un jāveicinājo te paveras labas iespējas padomju kultūras propagandai Dānijs.

I979.gadā pirmo reizi mūsu rīcībā bija 3 dāņu dokumentālās filmas / par dāpu komponistu Karlu Nilsenu, par Hansu Kristianu Andersen u un visparēja filma par Dāniju "Laiks strādāt, laiks atpūsties"/, diemžēl ļoti nepiemērotā leikā - vasaras vidū, kad Šīs filmas nebija iespējams intensīvi izmantot. Tomēr sakarā ar Šīm filmām tika organizēti vairāki pozitīvi vērtējami pasākumi.

Šīs fōlmās tika parādītas 4 kolektīvos biedros, piedaloties pārstāvjiem ari no citiem kol.biedriem.

Biedrības "PSR-Dānijs" Latvijas nodalas plusos aizvadītajā gadā ieskaitāms dāpu filozofam un dzejniekam Adamam Ēlenšlēgeram veltītais sarīkojums, kur skanēja ari mūsdienu dāpu dzejnieku dzeja un skandināvu mūzika. Jāatzīmē, ka Šī vakara sagatavošanā un norisē ļoti aktīvi piedalījās valdes locekļi un kolektīvie biedri.

Aizvadītajā gadā Dānijs notika padomju-dāņu seminārs tautas izglītības jautājumos, kur piedalījās Rīgas pils.Tautas izglītības nodalas vadītāja b.Tumova-Bēke un Celtniecības tehnikuma pasniedzējs arhitekt b.Celadoma. Šie mūsu b iedri seminārā nolasīja ūs referatus par vākarskolu darbu mūsu republikā un par vispārizglītojošo priekšmetu pasniegšanu tehnikumos.B.b. Tumova un Celadoma bija ari lietas kursā par mūsu sakariem ar Dāniju, par Latvijas nodalas darbu, un Šīs zināšanas tika liktas lietā. Par Šī brauciena rezultātiem mums jau tika sniegtā informācija vienā no valdes sēdēm.

Atskaites periodā notikušas 3 valdes sēdes, kubās sniegta ~~informācija~~ atskaitē par LPSR mākslas izstāžu demonstrēšanas rezultātiem Dānijs, apspriests un pieņemts gada darba plāns, sniegta atskaitē par piedalīšanos padomju-dānu seminārā par tautas izglītības jautājumiem, informācija par dānu dzejnieka Pēra Nilsena viesošanos Rīgā, sadalīti pieņākumi dānu filozoga un dzejnieka Ādama Ēlenšlēgera 200 gadu jubilejai veltīta vakara organizēšanā.Pēdējā valdes sēdē bija tikšanās ar

Herlufu Bidstrupu.

Tika nodibināts valdes birojs, kas sanāca vienu reizi.

Āoti svarīgi paanalizēt, kādū aktivitāti Sogad izrādījusi kolektīvie biedri un valdes locekļi, kā viņiem veicies svarīgajā sabiedriski politiskajā darbibā.

Avangarda atkal izrādījusies Jāz. Medīja mūzikas vidusskola valdes locekles Aijas Attes vadībā:

- aktīva darbība Ēlenšlēgera vakara organizēšanā un norisē - sarikojums veltīts ievēr. dāņu komponistam Karlam Nilsenam /sakarā ar dāņu filmu demonstrēšanu/
- aktīva piedāļīšanās dāņu mākslas izstādes atklāšanā
- Dānijas KP veltīts pasākums, izmantojot dāņu KP politiskos plakātus /skolas pedagoģu politsemināra/

Tāpat avangarda jāmin arī Jāzepa Vitola Latvijas vlasts konservatorija/valdes loc. docente Velta Eglite/

- galvenais smagums Ēlenšlēgera vakara organizēšanā un norisē
- dāņu dzejnieka Pētra Nissanna dzejas pēcpusdiena - 1. augstu vērtējama

z/k "9/maijs" - Herlufa Bidstrupa uzņemšana;

- fotoizstādē par LPSR zvejnieku kolhoziem vesela rinda kadru par Šo kolhozu

P.Stradiņa medicīnas vēst.muzejs + Kultūras nams "Oktobris -

dāņu kultūrai veltīti pasākumi sakarā ar dāņu dokumentālo filmu demonstrēšanu.

Atsevišķi pasākumi - 2. tehniskajā skolā, Kombinētās lopbarības kombinātā /stendi, nelielas fotoizstādes/

Trūkumi. Nav konsekventi prasiti darba plāni un atskaites. Nav aktivizēti visi kolektīvie biedri. Netika izpildīts plāna punkts par Āemirāra organizēšanu valdei un aktīvam.

Turpmāk labi jāpārdomā darba plāns, lai tiktu aktivizēts darbs uz Dāniju /nevis tikai republikā par Dāniju/ sakarā ar 40. gadadienu kopš Padomju varas atjaunošanas Latvijā.

Valdes birojā, piedaloties Lijai Brīdakai un izdevniecības "Liesm pārstāvjiem, jāapspriež jautājušs par kontaktu tālāku attīstību ar dzejnieku Pētru Nilsenu.

20 31

Atskaitē
par Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbu I982.g.

Kā bija fiksēts Biedrības "PSRS-Dānija" un šīs biedrības Latvijas nodalas plānā, mūsu nodala I982.gadā turpināja darbu padomju-dāļu kontaktu talakai attīstībai, ņo kontaktu saturu un efektivitātes padziļināšanai, lai miera saglabāšanas un saspilējuma mazināšanas interesēs veicinātu mūsu tautu savstarpējo saprašanos un labās kaimiņattiecības, kā arī Biedrības "Dānija-PSRS" ietekmes pieaugumu dāļu sabiedrībā.

Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodala sniedza palīdzību partnerorganizācijai Dānija dāļu sabiedrības iepazīstināšanā ar padomju īstenību, PSRS izveidošanas 60.gadadienai veltītu pasākumu sagatavošanā un norisē.

Saskaņā ar Biedrības "PSRS-Dānija" 5.Vissavienības konferences lēmumiem Latvijas nodala paplašināja savu darbu republikas iedzīvotāju iepazīstināšanā ar Dāniju.

=

I982.gada biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbu bagātināja 2 izstādes no Dānijas.

Biedrības "Dānija-PSRS" sagatavoto un savai partnerorganizācijai Maskavā uzdāvināto interesanto izstādi par pazīstamo dāļu mākslas zinātnieku Rūdolfu Brūbiju-Juhansenu atklajām Aizrobežu mākslas muzejā vasaras sākumā /II.V-2.VI/ saistībā ar 58.gadadienu kopš diplomātisko attiecību nodibināšanas starp Padomju Savienību un Dāniju. Mūsu uzdevums, organizējot izstādes atklāšanu, bija iesaistīt Šajā pasākumā pēc iespējas plašaku aktīvu. Jaatzimē, ka kolektīvie biedri izrādīja lielu atsacību, atklāšana klāt bija ap 80 cilvēku, galvenokārt no kolektīvo biedru vidus. Atklāšanā runāja LPSR Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrs - mūsu nodalas priekšsēdētājs b; Edgars Linde, Aizrobežu mākslas muzeja direktors Ivars Runkovskis un mākslas zinātniece Ausma Belmane. Emocionālo momentu ņēt piedeva dāļu dzejas lasījums no topošas dāļu dzejas antologijas / ņo priekšnesumu sniedza Konservatorijas Kultūras darbinieku fakul-

32

tātes studenti/. Izstādes atklāšanu atspoguļoja republikas prese - Literatūra un māksla un Dzimtenes balss, kā arī APN žurnāls dāru valodā Fakta om Sovjetunionen. Izstādi I9 dienās apmeklēja 3157 cilvēki, caurmērā 166 apm. dienā. Tas viss radija pozitīvu rezonansi Dāniā.

Otra izstāde - Kopenhāgenas Brendbī komūnas un Maskavas Gagārina rajona bērnu zīmējumu kopīgā izstāde bija kā savdabīgs ekcents bērnu internacionālajā audzināšanas PSRS nodibināšanas 60. gadadienās priekšvakarā. Šo bērnu zīmējumu izstādi atklāja mūsu kolektīvā biedra - Vietējās rūpniecības un komunālo un sadzīves pakalpojumu uzņēmumu strādnieku arodbiedrības RK objektā - Tramvaju un trolejbusu pārvaldes kultūras namā. Atklāšanā runāja mūsu nodalas priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Baugis, TTP bērnu zīmēšanas studijas vadītājs mākslinieks Vilnis Heinrihsons un mākslas zinātniece Ausma Belmane; tur piedalījis kolektīvo b iedru pārstāvji, kā arī kultūras nama bērnu vokālais ansamblis. Šo izstādi internacionālās audzināšanas darbā izmantoja daudzas Proletāriešu rajona skolas, tā tika atspoguļota "televizijas panorāmā" un laikrakstā "Dzimtenes balss". Par šīs izstādes atklāšanu Rīgā tika informēta arī biedrība "Dānija-PSRS".

I982. gadā šī izstāžu darbība bija abpusējā: pa Dāniju turpināja ceļot mūsu grafikas izstāde. Tā tika parādīta vairākās Fina salas bibliotēkās, kas mazākās Dānijas pilsētās uzskatāmas par kultūras dzīves centriem. Pēdējā šīs izstādes demonstrēšanas vieta bija Olborga.

=

Aizvadītajā gadā pavirzījies uz priekšu darbs pie dāru dzejas antoloģijas: izdarīta galīgā atlase, sagatavoti parindeņi un lielākā daļa dzejolu atdzējota. Krājuma sastādītāja - mūsu valdes locekle Lija Brīdaka.

Par kontaktiem z dāru dzejnieku un mākslinieku Pēru Nilsenu. /Kā zināms, tie kontakti viņam sākās ar dzejnieku Hariju Skuju; kopš

1979.gada beigām šeit pieslēgūsies Biedrība, lai no savas puses atbalstītu Pēru Nilsenu un mērķtiecīgāk virzītu viņu par padomju kultūras propagandas ceļu Dānijā/. 1982.gadā Dānijā iznāca Pēra Nilsena un Harija Skujas kopējs dzejoloju krājums /draudzības krājums/ "Dzeja nepazīst robežas" ar literatūras vēsturnieka Laimona Stepiņa ievadu "Draudzība, kas tuvina mūsu tautas" - kas sniedz informāciju par mūsu republikas literārajiem sakariem ar Dāniju, par dānu dzejas un prozas tulkojumiem latviešu valodā/Dzjoloju krājumā izmantota Karla Cīruļa grafika/.

1982.gadā Odensē atsāka iznākt dānu un ārzemju dzejas žurnāls "Lyrik", kura redaktors ir Pers Nilsens.^{Preis valdgriezes Bēns} Šajā žurnāla publicēts materiāls par Krišjāni Baronu, kur sniegti arī latviešu tautas dziesmu parinēri.

Aizvaditajā gadā tika atzīmētas vairāku ~~xxixxvi~~ dānu jubilejas. Herlufa Bidstrupa 75.dzimšanas dienai veltītu vakaru sarīkoja kolektīvais biedrs - 2.Tehniskā skola. Ūdensvadu pārvaldē notika sarīkojums veltīts ievērojamajam krievu-dānu jūrasbraucējam Vitusam Bēringam. Sakarā ar dānu rakstnieka Henrika Pontopidana 125.gadu jubileju viņa stāsta tulkojums tika publicēts laikrakstā "Literatūra un māksla". Uz dānu piānistu Poula Rozenbauma koncertu Filharmonijā tika organizēti kolektīvo biedru - Jāzepa Medīna mūzikas vidusskolas un Konservatorijas audzēkņi. Pēc šī koncerta Jāzepa Medīna mūzikas vidusskola notika atskanoto dānu komponistu darbu analīze.

1982.gadā ar dānu viesiem strādāt mums nebija iēspēju, jo tādu praktiski nebija. Gada sākumā zināmas cerības Šajā aspektā lolojām attiecībā uz dānu stažieri LVU. Tomēr šī persona izrādījas tik liela mērā indoktrinēta; ka nekādus pasākumus viņai rīkot vieinkārši nebija mērķtiecīgi. Tāds bija arī LVU ārzemju daļas atzinums.

1982.gads mūsu nodalai noslēdzās ļoti optimistiski. Necerēti liels efekts kā ~~padomju~~ reāla socialisma sasniegumu propagandā, tā turpmākās sadarbības ceļu nospraušanā ar biedrību "Dānija-PSRS" bija

Padomju un ārzemju draudzības un kulturas sakaru biedrību savienības specializētās tūristu grupas braucienam uz Dāniju, kurā piedalījās mūsu nodalas priekšsēdētāja vietnieks Viktors Čuhlancevs un Biedrības daļas vadītā ja Marika Žilēviča. Ar apmierinājumu varam konstatēt, ka dāņu biedrība acīmredzot pārkartojojusi savu darbību pareizā virzienā un tādēļ atrada par iespējamu šo grupu izmantot vēl aktivāk nekā dažkārt delegāciju. Vēl patikamāk ir tas, ka šī aktīvā darbība no dāņu biedrības pusē bija saistīta ar mūsu valsts 60 gadu jubileju. Pirms pārejam pie bb. Čuhlanceva un Žilēvičas attskaites, vēl jāpiebilst, ka 1982. gadā notika 2 valdes sēdes - gada darbības rezumēšanai, 1982. gada darba plāna pieņemšanai, R. Brūbijā-Juhansena izstādes atklāšanas sagatavošanai. Valdei un aktīvam notika I lekcija par aktuālām politiskām problēmām Dānijā un citās Skandināvijas valstis. Pirms specturgrupas dalībnieku izbraukšanas uz Dāniju vīriem tika sniepta sīka informācija par Dāņu b iedrību un izteikti konkrēti lūgumi attiecībā uz jautājumu kārtošanu par turpmāku sadarbību.

1982. gadā neizdevās nodibināt kontaktus ar jauno biedrību "Farāru salas-PSRS", kā bija paredzēts 1982. gada plānā.

36. 35
I

Atskaite
par Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodal, as darbu I983.gadā

Pašreizējā saspilētā starptautiskā situācija prasa nostiprināt valstu drošību un savstarpējo uzticību - gan politiskajā, gan militārajā sfērā. Kā zināms, šos jautājumus apspriež Stokholmas konference. Iemesli, kuru dēļ tik krasi pasliktinājies starptautiskais stāvoklis un pieauguši kara draudi, ar vislielāko noteiktību parāditi J. Andropova nesenajos Pazinojumos, kur raksturota arī PSRS miermīligā ārpoli-tika.

- "Uzsāktā ASV rakēšu izvietošana dažās Rietumeiropas valstis nenostiprina nedz starptautisko drošību, nedz arī to valstu drošību, kuras riskējušas piekrist šādai izvietošanai" - Stokholmas konfere, cē reica PSRS Ārlietu ministrs A. Gromiko. - "Gluži otrādi - šīs rakētes grauj drošību. Kopā ar tām uz Rietumeiropu tiek eksportēts militāris- ms, kara psihoze".

Ari Dānijā imperiālistiskā propaganda visiem līdzekļiem censās radīt nepareizu priekšstatu par mūsu zemi, par situāciju pasaule, sēt naidu pret mūsu zemi, mūsu tautu.

Žurnālā "Fakta om Sovjetunionen", asi kritizējot buržuāziskos ma-su informācijas līdzekļus, progresīvais dāņu mākslinieks Herlufs Bidstrups uzsver, ka tieši 80.gadu Dānijā plašām sabiedrības aprin-dām vairāk nekā jebkad agrāk nepieciešama patiesība par Padomju zemi, kas stātos pretī buržuāziķas preses iedvesmotajai indoctrinācijai.

Lai gan Dānijā kopš 1982.gada septembra - un arī pēc janvāri noti kušajām parlamenta vēlēšanām - vadības krēslos Folketingā sēž Konser-vativās tautas partijas pārstāvji ar Polu Šliteru priekšgalā / viņš ir ^{Dānijas} pirmais konservatīvais premjērministrs šajā gadsimtā pēc 80 gadu il-gās sociāldemokrātu valdišanas/, Dānija ir vienīgā NATO valsts Rietum-eiropā, kura reāli parāda savu negatīvo nostāju pret amerikānu rakēšu izvietošanu. Dānijā izvērsusies visai iespaidīga miera kustība, kas

zināmā mērā bija par iemeslu tam, ka Folketings nobalsoja atturēties no jautājumu apspriešanas par amerikānu rakēšu izvietošanu.

Uz vispārējā saspīlētā starptautiskā stāvoklī, a fona PSRS
~~orientācijas~~ ~~NATO valstī~~ attiecības ar Dāniju nav tik sliktas kā ar Zviedriju /kura ir neitrāla valsts/; šīs attiecības ir "labas un ar tendenci attīstīties", kā intervijā Dānijas kompartijas avīzē "Land og folk" saķa PSRS Vēstnieks Dānijā Nikolajs Jegoričevs.

Brederboi "Dānija - PSRS" vienības direktori drāndas
Bredrība ar ugunsdzēsei — tā gada aprīlī
tās mēnesī tām 60. gadadienā. Tāi gan pārējos
gados tā paliekus vācu aiztorotām dzīvēm
saliedrības vidi un ~~populārākā~~ zinātām vēstēm
antīvēsturiskām darbībām, ~~taču~~ ~~to~~ ~~grāmatu~~
salīdzinājums ar Brederību "Societāts -
Padomju Savienību" vai ar Brederību
"Zemelīja - PSRS" nevar tājā par laiku.
Bredrības "Dānija - PSRS" salīdzinājums ar
PSRS vēsturiskām dzīvēm. Bredrības pēdējais
dzīvojošais lermods vannings tirdzniecības
līdzīgi atnes vācu ~~laikā~~ ~~laikā~~ pārvaldītās vēsturēs.
Tāgu vācu bīgiers ^{par DEP/COK loceklis} pārvaldīja darbību
tagadējais secrētaris Asgers Pedersens, kur
viņš gaidījis vajadzīgo pārēdzi un aizvadījis
gadus.

Tās gredzības izplatību arī vēst - ne
tākai kā "PSRS - Zemespāri", bet arī tās
vēsturīgas rekolābu. Tā tās bīga arī aizvadīja
gadus.

I983.gādā Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļa uzskatīja par galveno uzdevumu turpināt stiprināt draudzīgas attiecības un savstarpējo saprašanos starp padomju un dāņu tautām, izskaidrojot dāņu sabiedrībai PSRS mierīlīgo ārpālitiku un miera iniciatīvas, iepazīstīnot dāņus ar mūsu valsts sociāli ekonomisko un kultūras attīstību; dot aktīvu pretsparu pretpadomju propagandai, ko pauž reakcionārās ap-

Sākumā ar B-bas "Rīč-Svara" 5. līdzārkopējā
un saglabāšanai.
dovētie nūji vabulatops pārziņa aizvadītā dānijā

1983.gads
reiziens
ar aktīvu
uzlāpu
apmaiņu.

→ I983.gada Jurpinājās latviešu grafiku darbu izstādes eksponēšanā na Dānijā /27 darbi, 20 autori, starp tiem G.Krollis, I.Blūmbergs, M.Rikmane, K.Cirulis, I.Helmutis, L.Zikmane, M.Muižule u.c./.

Šīs izstādes atklāšana Svendborgā un Hobro bibliotēku izstāžu zālēs ar PSRS Vēstniecības 2.sekretāra S.Krutikova piedalīšanos deva iespējā pilsētu iedzīvotājus iepazīstināt ne tikai ar padomju mākslu, kas ir iedarbīgs ierocis cīņā par mieru, bet arī ar padomju miera iniciatīvām, ar padomju mierīlīgo ārpālitiku. Tādiem pat mērķiem kalpoja arī Biedrībai "Dānija-PSRS" nosūtītā bērnu grāmatu izstāde, kas tika parādīta Kopenhāgenas rajona Vidovres 3 bibliotēkās, un mūsu plakātu izstāde, kas pa Dāniju ceļo kopš I979.gada un kas pagājušajā gadā tika papildināta ar 20 jauniem eksponātiem.

Kā atbildē uz mūsu grafikas izstādi, kura tiek eksponēta Dānijā, LPSR Aizrobežu mākslas muzejā tika sarānata. Fina salas grafikas darbnīcas izstāde, kuru mums atsūtīja Biedrības "Dānija-PSRS" Odenses nodaļa /14 autoru 40 darbi/. Atšķirībā no iepriekšējos gados Rīgā organizētām dāņu izstādēm, kuras atklāja bez dāņu pārstāvjiem, šoreiz izdevās panākt, ka uz šīs izstādes atklāšanu pēc mūsu ielūguma ieradās dāņu mākslinieks un dzejnieks Pērs Nilsens/ar viņu mums sakari tika nodibināti I979.gadā, un kopš tā laika viņš Dānijā loti daudz dara padomju literatūras un mākslas propagandā/.

Minēto dāņu grafikas izstādi atklāja B-bas "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļas priekšsēdētājs, LPSR augstākās un vidējās speciālās izglī-

tības ministrs b.E.Linde, atklāšanā runāja mākslinieks Jāzeps Pīgoznis un arī Pērs Nilsens. Runātāji pasvītroja ieinteresētību tālāk attīstīt pādomju-dāņu kontaktus, kas savukārt stiprina savstarpējo saprašanos, veicina draudzīgas attiecības abu tautu starpā.

- Esmu pilnīgi vienis prātis ar jums, teica Pērs Nilsens, - ka māksla tuvina tautas; tā līdzīgi spogulim parāda tautas dvēseli, tautas centienus. Un cilvēki, kuri cits citu saprot, dzīvos mierā un draudzībā.

Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalai izdevās izstādes atklāšanā iesaistīt plašu aktīvu /np. 120 cilv./, kā arī preses un rādio pārstāvjus. Rezultātā izstādes atklāšana notika svinīgi un emocionāli. Tas radīja pozitīvu rezonansu Dānijā. Tā piemēram, avīzē "Fyns stiftstidende" bija ievietots pļašs materiāls par atklāšanas ceremoniju, "kura noritēja sevišķi svinīgi" un kurā piedalījās "augsti stāvošas personas, ieskaitot valdības lāceklus, un neskaitāmi interesenti." Avīzē uzsvērta arī kulturas sakaru lielā nozīme starp Dāniju un Baltijas padomju republikām. "Atšķirīgi politiskie uzskati nevar būt par šķērsli kultūras apmaiņai ar tautām Baltijas jūras pretējā krastā", - rakstā "Baltijas jūra aicina" saka Fina salas grafikas darbnīcas priekšsēdētājs Jess Fomsgors. Materiāls par dāņu grafikas izstādes atklāšanu Rīgā bija ievietots arī žurnālā "Fakta om Sovjetunionen".

Tālakas sadarbības interesēs ar Biedrības "Dānija-PSRS" nodalju Odensē Pērs Nilsens ~~xxvii~~ uzturēšanās laikā Rīgā tika iepazīstināts ar republikas mākslas dzīvi /saruna mākslas muzeju un izstāžu direktiju, iepazīšanās ar gobelēnu izstādi izstāžu zālē "Latvija", ar latviešu klasiskās glezniecības ēkspozīciju, ar keramiku Olitas Āboliņas un Liānas Kudriņčikas ~~xxix~~ un tēlnieka Induļa Rankas darbiem, kas veltiti Krisjānim Baronam, ar Rīgas lietišķas mākslas vidusskolu/. Pērs Nilsens apsolīja mūs informēt par iespējām Odenses izstāžu zālē tuvākajos gados eksponēt latviešu gobelēnu vai keramikas izstādi.

Pēra Nilsena viesošanās laikā un sakarā ar tuvojošamies
Dzejas dienām Biedrības "PERS-Dānija" Latvijas nodaļa sarīkoja dāņu
dzejas pēcpusdienu, izmantojot topošās dāņu dzejas antologijas materi-
ālus. Sarīkojumu atklāja mūsu nod.pr.sēd.v.rakstnieks P.Baumis.
Par padomju un dāņu literārajiem sakariem un to nozīmi abu tau-
tu savstarpējās saprašanās veicināšanā runāja literatūras zinātnieks
Jāz.Vitola
Laimonis Stepiņš, dāņu dzeju lasīja kolektīvā biedra Latvijas valsts
konservatorijas studentu grupa /vinjiem jāpateicas par nopietno pieeju
sim uzdevumam, ari par ~~pasākuma režīmu~~, Pērs Nilsens lasīja vairākus
Aleksandra Čaka dzejolus savā tulkojumā dāņu valodā; sarīkojumā pieda-
lijās vokālais ansamblis "Dardedze". Ari šī pasākuma organizēšanā un
norisē jāātzmē valdes un kolektīvo biedru lielā atsaucība un ieinte-
resētība, par ko gandarijumu izteica Pērs Nilsens. ARI ŠIS MŪSU NODA-
LAS RIKOTAIS PASĀKUMS atrada pozitīvu rezonansi dānu presē.

Lai Pēram Nilsenam dotu jaunu stimulu padomju dāņu literāro sakaru jomā, viņam tika noorganizēta tikšanās Rakstnieku savienībā, kur tika apspriestas viņa ieceres un sniegti jauni priekšlikumi. Pērs Nilsens apsolīja palīdzību topošās dāņu dzejās antologijas galīgā izveidē, kā arī apnēmās sagatavot latviešu tautas dziesmu izlases parindeņus publicēšanai ~~daļā~~ Odenses dzejās žurnālā "Lyrik" sakārā ar Krišjāna Barona jubileju. Viņš informēja arī par savu nodomu

tulkot prozas darbus no žurnāla "Sovetskaja literatura", kuru viņš
regulāri sanem no Biedrības. ~~bet gan RS atstāja zileņus~~
1983. gada martā laikrakstā "Sovetskaja Latvija" mūsu valdes
priekšsēdētāja vietnieks b.V.Čuhlancevs publicēja rakstu "Tikšanās
Dānijā" - četros turpinājumos, kur-sakarā ar savu nesenējo braucienu
uz šo zemi Padomju un ārzemju draudzības un kultūras sakaru biedrību
savienības specializētas tūristu grupas sastāvā - deva plašu politi-
ķas situācijas analīzi Dānijā ,kā arī detalizētu apskatu par Biedri-
bas "Dānija-PSRS" un tās aktīvistu darbību padomju-dāniju draudzības
stiprināšanā. V.Čuhlanceva sagatavotais materiāls par Dāniju iesskanēja
arī radio raidījumā.

o apriņķi, vērtētie cilvēki attī
Lai gan mūsu nodaļai ir samērā grūti uzturēt pirmorganizāciju
~~atrodītās sabiedrības~~ aktivitāti, tomēr virkne kolektīvo biedru aizvadītajā
gadā ir veikuši zināmu darbu padomju-dāņu draudzības stiprināšanā -
ārpus nodaļas ~~kopējais~~ centralizēti organizētajiem pasākumiem.

Šeit var minēt 2.tehnisko skolu / izveidots labi noformēts stends,
veltīts H.Bidstrupa pēdējai vizītei Rīgā, vairākām audzēknū grupām orga-
nizēts dāņu grafikas izstādes apmeklējums ar šīs izstādes apspriešanu/,
Vietējās rūpniecības, komunālo un sadzīves pakalpojumu uzņēmumu strād-
(Jesuītu kongres) nieku arodbiedrības / pasākumi veltīti padomju-dāņu attiecībām RK
un TTP kulturas nama bibliotēkā/, izdevniecību "Liesma / darbs pie dāņu
dzejas antoloģijas/, Jāzepa Vitola Latvijas valsts konservatorijā/
Un Jāzepa Medīņa mūzikas vidusskolu / sagatavots dāņu komponista Karla
Nilsena skaņdarbu koncerts - klavieru darbi, darbi pūtēju kvintetaM,/
izmantojot Biedrības "Dānija-PSRS" atsūtītās notis/.

~~Zināmu darbu, apmeklējot Dāniju, veikusi tankkuģa "Kapitan Jakovļev" apkalpe~~

Aizvadītajā gadā Rīgu neapmeklēja neviena dāņu tūristu grupa, sakarā
ar ko atkrita kolektīvo biedru aktivitāte *darbībā ar tūristiem, sajā virzienā*.

I983.gadā mums nebija iespējas nosūtīt uz Dāniju mūsu nodaļas pār-
stāvjus, ne delegācijā, ne tūristu grupā, tādēļ nevarējām veikt darbu
dāņu sabiedrības vidū tieši Dānijā. Iepriekšējos gados izmantotie *Mānu-
tātību uttību uttību* Arodbiedrību republikaniskas padomes *ministrs* I983.
gadā bija pārtrūkuši.

Zināmu darbu ~~flāpu~~ sabiedrības vidū draudzīgo kontaktu stiprināšanā
, apmeklējot Dānijas ostas, veikusi mūsu kolektīvā biedra - tankkuģa
"Kapitan Jakovļev" apkalpe, ~~taikīgi, ar Orkestru, teātri, teātri, režisori, celiņi,
kārta, dziesmas, pēc LKP vēsta teātrattāvam, par jaudu, teātris, teātris, teātris,~~
Orgdarbs. Aizvadītajā gadā visu skandināvu nodaļu aktīva apmācība/
tika organizēta LKP CK lektora Ivara Ķezebera lekcija par aktuālām sa-
biedriski politiskām problēmām Ziemeleiropas valstīs.

Valdes sēdēs /2/ tika apspriesta atskaitē par darbu iepriekšējā
gadā, mūsu valdes priekšsēdētāja *V. Ūbele* b.Cuhlanceva un Biedrības nodaļas vadī-

tājas b. Žilēvičas atskaitē par veikto darbu Dānijā, nosprausti valdes un kolektīvo biedru uzdevumi dāņu grafikas izstādes atklašanā, dāņu dzejas pēcpusdienas organizācijā un norisē, dāņu dzejnieka Pēra Nilsena uzņemšanā. Paplašinātā biroja sēdē tika apstiprināts darba plāns I983.gadam.

Mūsu nodalas priekšsēdētājs b.Linde piedalījās un uzstājās Biedrības "PSRS-Dānija" Centrālās valdes jubilejas sēdē sakarā ar šīs biedrības 25.gadadienu.

Tika uzturēti kontakti ar Biedrības "PSRS-Dānija" atbildīgo sekretāru, skandināvu nodalas vadītāja vietnieku b.V.Prokāpoviču un Biedrības "Dānija-PSRS" sekretāru Asgeru Pedersenu par dažādiem Latvijas nodalas darba aktivizēšanas jautājumiem.

Nobeigumā jākonstatē, ka Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļa I983.gadā veikusi zināmu darbu draudzīgu attiecību un savstarpējas sa-
prašanās veicināšanā ar Dāniju, kas guvis pozitīvu rezonansi ~~vairākos~~
~~dāņu~~ ~~proses~~ ~~izdeivīgais~~. Sakaru paplašināšanai literatūras un mākslas
veiksmīgi joma tika izmantota dāņu dzejnieka un mākslinieka Pēra Nilsena vieso-
šanās Rīgā. Tomēr ar pašreizējo darba apjomu apmierināties nevar.

Saspilētā starptautiskā situācija stipri apgrūtina padomju-dāņu kon-
taktu ~~lai~~ ^{plānotu} attīstību un līdz ar to Biedrības "Dānija-PSRS" darbu, kura jau tā ir viena no vājākajām draudzības biedrībām Skandināvijas valstis. Sakarā ar to Latvijas nodaļai jāpieliek pūles un energija
nodibināšanā derīgu kontaktu ~~paplašināšana~~/piem., ar Hirthalsas zvejniecības un kuģi-
n iecības muzeju, jauno biedrību "Farēru salas PSRS" /un esošo sakaru paplašināšanā /piem., izmantojot Draudzības namus Kopenhāgenā un Odensē, Draudzības biedrības kinoteātri "Kosmoss"/, kas pavērtu iespēju pālsāk izskaidrot mūsu ārpolitikas principus un mūsu miera iniciatīvu būtību, p-
paust patiesību par mūsu zemi dāņu sabiedrības vidū. Jāizstrādā reāli un konkrēti priekšlikumi sadarbībai ar B-bu "Dānija-PSRS", izmantojot ari nākošo SODa pārstāvi Dānijā - pašreizējo B-bas "PSRS-Dānija" atbildīgo

sekretāru b. Prokopoviču. Šādā veidā sakoncentrējot spēkus un uzmanību,
mūsu nodaļai arī labāk veiksies sprausto uzdevumu izpildē.

Профес, Технадзор

Фаб. с низкой

бюджетной ценой в Дании

с 14 по 28 мая участвую

в конгрессе - конференции

процессов инноваций.

С 5-11 авансом в Берлин - Рим

и участие в конференции

с 11 по 14 мая в Гамбург

на конференции

бюджетной ценой

Бюджет

Pārskats
par biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbu 1984.g.

NATO valstī Dānija imperialistiskā propaganda visiem līdzekļiem cenšas radīt ačgārnu priekšstatu par ~~nosacīkšņu~~, par situāciju pasaulē, sēt naidu pret mūsu zemi un mūsu tautu. Tomēr, kaut arī kopš 1982.gada pie varas ir buržuaziskās koalicijas valdība, ~~stāngri~~
~~piedzīvo~~ pagriezt valsts vadības stūri ^(izteikti pa labi) proatlantiskajiem sēkiem nav izdevies. Pretojoties spiedienam no aizokeāna, šis valsts likumdevēji aizstāv Dānijas tradicionālos ārpolitikas principus, viens no kuriem skan šādi : atteikties no kodolieroču izvietošanas savā teritorijā miera laikā.

1984.gada pavasarī dāņu Folketinga pieņēma stingru rezolūciju pret jaunu amerikāņu pirmā trieciena raķešu izvietošanu Rietumeiropā. Jau pirms tam - 1983.gada novembrī, kad sākas "Peršingu - 2" izvietošana Rietumvācijā, trešā daļa Dānijas iedzīvotāju piedalījās streikā - apstājās transports, sastinka policisti, parādījās citas protesta formas. Visu lielāko politisko partiju vadītāji noraidījušītā sauktā eiroparlamenta koordinatoru centienus ierobežot dāņu parlamenta pilnvaras. No tā visa var spriest, ka Dānija saglabājas politiskais pamats / arī pēc pēdējām parlamenta vēlēšanām, kas notika 1984.gada janvārī, / kontaktiem dažādos līmenos un savstarpējas uzticības minima nodrošināšanai. Dānija tātad nav gājusi uz politiska dialoga pārtraukšanu ar Padomju valsti. Aizvadītajā gadā, kā zināms, pagāja 60 gadi kopš diplomātisko attiecību nodibināšanas PSRS un Dānijas starpā. Sakarā ar šo jubileju notika abu valstu ārlietu ministriju oficiālu delegāciju apmaiņa.

1984.gadā savu sešdesmitgadi atzīmēja arī mūsu partnerorganizācija - visvecākā draudzības biedrība ar PSRS - Biedrība "Dānija-PSRS". Sakarā ar to biedrība tika apbalvota ar Tautu draudzības ordeni, bet liela tās vadītāju un veterānu grupa - ar Padomju un ārzemju draudzības biedrību savienības goda nozīmi. Tieši 1984.gadā

2. 4/44

iezīmējies ar mūsu draugu biedrības autoritātes augšanu. Tā piem.
1984.gadā tika realizēta Biedrības iniciatīva - iemūžināt piemīpu
par ~~L~~eicina uzturēšanos Dānijā. Tādējadi Kopenhāgenā pie nama Vester
brūgade 12 A tika uzstādīta memoriālā plāksne ar revolūcijas vadītā
bareljefu. Tāpat ~~arī~~ I984.gadā Biedrībai izdevās ~~arī~~ sekmīgi noorganizēt
Nedēļu cīņai par mieru, pret amerikāņu rakšu izvietošanu Rietumeiro-
pā.

Biedrības "Dānija-PSRS" 60.gadadienu savā darībā aizvadītajā
gadā izmantoja arī Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļa. Nedēļu
pirms ~~zīla~~ jubilejas datuma bija gaidāma Biedrības "Dānija-PSRS"
centrālās valdes locekļa Erika Stāla ierašanās Rīgā / viņš atbrauca
kā dāņu skolotāju grupas vadītājs/, tādēļ jubilejais veltītais sarīko-
jums tika pieskarots šī dāņu viesa atbraukšanai /telefona sarunā ar
Biedrības sekretāru Asgrētu Pedersenu tika izteikts lūgums, lai Eriks
Stāls piedalītos mūsu sarīkojumā un tur uzstātos/. Šis sarīkojums, kā
daudzi klātesošie atceras, notika Draudzības namā kā paplašināta val-
des sēde. Biedrības "Dānija-PSRS" lielo nozīmi objektivas informācij-
as izplatīšana dāņu sabiedrības vidū par mūsu zemi ^{savā runā} ~~zīmējums~~ uzsvēra ^{valdes} nodales
priekssēdētājs ~~E. Stāls~~, galvenajos vilcienos pieskaroties arī Latvi-
jas nodaļas darbam. Kā atceramies, sarīkojumā uzstājās vēl nodaļas
priekssēdētāja vienīeks ^{un} V. Čuhlanovs, Operas un baleta teātra direk-
tors ^{par dāņu} V. Blūms / ^{un} ~~zīmējums~~ biedrības lomu Rīgas baletā viesizrāžu orga-
nizēšanā PSRS dienu laikā. ^{Dāņu} Viesītis Eriks Stāls savukārt skāra dažā-
das biedrības "Dānija-PSRS" darbības problēmas, uzsverot draudzības
biedrību lielo nozīmi, it sevišķi pašreizējās saspilētās starptauti-
kas sitācijas apstākļos. Noslēgumā skanēja padomju un dāņu mūzika
vokālā ansambla "Dardedze" un mūsu kolektīvā biedra - Jāzepa Medīpa
mūzikas vidusskolas audzēkņu un absolventu priekšnesumā. Vēlāk Eriks
Stāls savā pateicības vēstulē mums pavēstīja, ka informācija par Rī-
gā sarīkoto ~~zīmējums~~ pasākumu izskanēja arī Biedrības jubilejas vakarā
Kopenhāgenā, kad priekssēdētājam Hērmodam Lannungam tika ~~pasniegts~~
mūsu nodaļas sūtitais suvenīrs. Biedrības "Dānija-PSRS" jubilejas
sarīkojums Rīgā tika atspoguļots republikas presē - laikrakstā "So-

vetskaja Latvija" un "Dzimtenes balss", kā arī Latvijas radio raidījumā zviedru valodā.

Ja dāņu partnerorganizācijas jubilejai veltīta sarīkojumā piedalījās dāņu viesis, tad diemžēl diplomātisko attiecību 60.gadadienu mums nācās atzīmēt pašu lokā. Šis sarīkojums notika LPSR kinoamatieru biedrības klubā. Pateicoties valdes un kolektivo biedru atsaucībai un interesei, sarīkojums bija labi apmeklēts. To atklāja ~~valdes~~ valdes priekšsēdētājs E. Linde. Par referentu bija uzaicināts Draudzības biedrības aktivists - pazīstamais starptautiskais komentētājs, "Cīpas" nodalas vadītājs Volde-mārs Hermanis, kura ~~saturīgais~~ referāts izsauca lielu interesi; Izmantojot kinoamatieru kluba iespējas, nobeigumā ~~notika~~ dāņu mākslas filmas demonstrējums. Arī par šo pasākumu parādījās informācija repblikas presē.

Pašā gada nogalē - 13.decembrī mūsu nodala sarīkoja trešo vakaru - tas bija veltīts ievērojamā dāņu dramaturga Ludviga Holberga 300 gadu atcerei. Šo sarīkojumu atklāja valdes priekšsēdētāja vietnieks ^I; Puteklis Referātu par dāņu dramaturu nolasīja pazīstamais skandināvists Laimonis Stepiņš, vienlaicīgi sniedzot arī interesantu informāciju par latviešu un dāņu literāro sakaru sākumu un latviešu teātra pirmajiem soļiem:

piemēram to ka pirma uz latviešu teātra skatuves izrādītā luga bija Holberga lugas lokalizējums. Fragmentu no Holberga lugas "Žūpu Bērtulis" runāja Drāmas teātra aktieris Rolands Zagorskis. Interesanti atzīmēt, ka, pateicoties mūsu valdes loceklei Aijai Attei un kolēktivajiem biedriem - Jāzepa Vitola Latvijas valsts konssrvatorijai un Jāzepa Medīņa mūzikas vidusskola - šajā sarīkojumā bija arī apakštēma: Ludvigs Holbergs un mūzika Aija Atte pastāstīja, kā dāņu komponists Karls Nilsens un norvēģis Eduards Grīgs savos skāndarbos izmantojuši Holberga darbus. Karla Nilser un Grīga ~~jancis~~ Konservatorijas mācību spēki Juris Švolkovskis, Māris Villerušs un Valdis Jancis, kā arī Jāzepa Medīņa mūzikas vidusskolas vijolnieku ansamblis ~~spēleja~~ Grīga svītu - "No Holberga laikiem". Gribētos izteikt priekšlikumu, lai ~~ka~~ vijolnieku ansamblis šo darbu patur repertuārā. Par šo sarīkojumu rakstīja "Sovjetskaja Latvija", "Dzimtenes balss"; tika sagatavots materiāls žurnālam "Fakta om Sovjetunionen"; materiāls izskanēja arī raidījumā zviedru valodā.

44

1984.gadā turpinājās mūsu republikas grāfikas izstādes eksponēšana Dānijā, kas tika parādīta vairāku bibliotēku izstāžu zālēs, kā arī bērnu grāmatu izstāde, kas tika ~~izstādīta~~ vairākās Kopenhāgenas priekšpilsētu bibliotēkās.

1984.gadā turpinājās sa-darbība ar dāņu dzejnieku Peru Nilsenu. I 1984.gada janvārī žurnālā Fakta om Sovjetunionen tika publicēts Pēra Nilsena raksts par mūsu republikas kultūras dzīvi, kā arī Mara Čaklā dzē-jolis Pēra Nilsena atdzējojuma. Arī žurnālā "Lyrik" tika publicēti vairā-ki Mara Čakla dzējoli ~~dānu tālkojuma~~. I 1984.gada Pērs Nilsens sagatavoja viņam mīzsūtīto latviešu tautas dziesmu atdzējojumus, kurus atsūtīja mums vērtējumam pirms nodošanas publicēšanai. I 1984.gada beigās sākām sūtit Nilsenam Latvijas radio zviedru redakcijas sagatavoto ikmēneša kultūras dzīves panorāmu, ko viņš sola ~~izmantojot~~ /publicēdamā/ dažados dāņu preses izdevumos.

I 1984.gada nogalē mūsu nodalas kolektīvais biedrs izdevniecība "Liesma" laida klajā mūsdienu dāņu dzejas izlasi ar nosaukumu "Tu sa-plauksi ziedos", kurā ietverti ~~dānu~~ dānu dzejnieku dzējoli. Grāmatai priekšvārdu rakstījusi mūsu valdes locekle Lija Brīdaka; viņa ir arī krājuma sastāditāja. Nedaudz par sī jautājuma vēsturi. Sakarā ar to, ka mums pazīstamais dānu dzejnieks Pērs Nilsens jau kopš 70.gadu beigām veicis lielu darbu latviešu dzejas popularizēšanā Dānijā /izdotāk mūsdienu latviešu ~~izaņīkā dzejas krājumi~~ dzejas izlase, Harija Skujas un Pēra Nilsena kopīgs krājums; ~~izdotāk~~ mūsu dzejnieku darbi publicēti žurnālā "Lyrik" /biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļa, izmantojot izdevību, ka "Liesma" ir nodalas kolektīvais biedrs, ierosināja izdot dānu dzejas krājumu. Izdevību ~~gandarījumu var teikt, ka~~ Izdevniecības vadība ~~xspērīta~~ pozitīvi atsaucās uz šo ierosinājumu, jo izprata sī jau-tājuma ~~līdz~~ nozīmi padomju-dānu draudzības un sadarbības veicināšanā.

Darbs pie ~~īst~~ grāmatas nevedās viegli - bija grūtības ar dzejnieku iz-vēli, darbu atlasi, atdzējošanu /pamatā no parindeniem/. Lai gan rezultātā ~~neko~~, ūdeevrs nav iznācis, rezonanse Dānijā noteikti būs pozitīva. Vēl var pie-

jau

bilst, ka ~~...~~ pirms šī krājuma iznākšanas grāmatā ietvertie dzejoli vairākkārt tika lasiti mūsu nodalas sarikojumos: dāņu mākslas zinātnieka Rūdolfa Brūbī-Juhansena izstādes atklāšanā, dāņu bērnu zīmējumu izstādes atklāšanā, dāņu dzejai veltītā sarikojumā ar Pēra Nilsena piedališanos.

Runājot par rezonansi Dānijā, var atzīmēt, ka Pērs Nilsens jau ieplānojis atbildes pasākumu - izdot latviešu dzejas antoloģiju, un tur viņam būs nepieciešama mūsu palīdzība.

ilustrēts raksts
Pašlaik par mūsu dāņu dzejas izlasi tiek gatavots ~~materiāls~~ /zurnālam "Fakta om Sovjetunionen", gada nogalē jau izskanēja materiāls par šo izdevumu Latvijas radio zviedru redakcijas raidījumā.

1984. gadā tika veikts darbs ar divām dāņu tūristu grupām ~~...~~ vairāk dāņu tūristu Rīgā nebija. Dāņu skolotāju grupu vadīja jau pieminētāis Eriks Stāls, kurš vēstulē jau iepriekš paziņoja grupas vēlmes. Sakarā ar to tika noorganizēta tikšanās ar Izglītības nodalas vadītāju G. Tumovu, 64. vidusskolas apmeklējums, saruna par skolu reformu, kā arī iepazīšanās ar Proletāriešu rajona mācību un ražošanas kombināta darbību. Dāņu skolotāji sapēma izsmēlošan atbildes uz visiem jautājumiem. Esam sapēmuši patēticības vēstuli no Ērika Stāla par Rīgā organizēto interesantu un saturīgo programmu.

Otrā dāņu tūristu grupa bija arodbiedrību darbinieces un aktīvistes no dažādām Dānijas pilsētām. Tikšanās bija noorganizēta Draudzības namā. Dāņu viešpas loti silti un emocionāli apsveica mūsu nodalas priekšsēdētāja vietnieks Viktors Čuhlancevs, uzsverot mūsu tautas ieinteresētību draudzībā un sadarbībā ar dāņu tautu, uzsverot draudzības biedrību lomu pašreizējā sarežģītajā laikā. Tikšanās reizē piedalījās arī mūsu valdes locekļi Aija Atte, Astrīda Grīnvalde, Imants Žurins, Kultūras darbinieku arodbiedrības Republikāniskās komitejas toreizējā priekšsēdētāja ~~Nina Braža~~ ^{un citi}. Tika sniepta informācija par republikas kultūras dzīvi, par Latvijas nodalas darbu, notika domu apmaiņa par miera saglabāšana jautājumiem. Nobeigumā notika bērnu vokālā ansambla "Knīpas un knauki"

mieram un tautu draudzībai veltīts uzvēdums.Tiri no sarikojuma uz-
būves viedokļa būtu bijis mārk tiecīgāk programmu sākt ar bērnu dzie-
dašanu,pēc tam pārejot pie pārrunām,tādā veidā jau pašā sākumā
aizkarot viešpu "dvēseles stīgas" labvēlīgā virzienā.Jo tik tiešām -
saruna kļuva sirsniņa un atraisīta tikai pēc bērnu uzstāšanās.Tas
turpmākā darbā būtu jāpēm vērā.

Aizvaditajā gada,vairākkārt atgādinot par sevi,mums izdevās at-
jaunot kontaktus ar Biedrības "Dānija-PSRS" centrālās valdes locekli
Allanu Rasmusenu,bijušo Esbjergas zvejniecības un kuģniecības muzeja
direktoru.Agrāk Šis sadarbības rezultātā tika sagatavotas un Dānijā
eksponētas divas fotoizstādes - viena par mūsu kolektīvo biedru -
zvejnieku kolhozu "9:maijs",otra par republikas zvejnieku kolhoziem
kopumā.Bija noruna pie mums eksponēt līdzīgu izstādi par Dānijas
zvejniekiem.Taču ,Rasmusenam aizbraucot no Esbjergas I980.gadā,
mūsu sakari pārturka.~~xxxxxxxxxx~~ Tagad Rasmusens ir jaunā modernā
Ziemeļjūras muzeja direktors Hirtshalsā /Šis muzejs ir Ziemeļjūras
ZVEJNIECĪBAS PĒTĪŠANAS CENTRS un I984.gada jūnijā to atklāja Dānijas
karaliene/~~un~~ izsaka ieinteresētību no jauna sadarboties ar mums iz-
stāžu apmaiņā.Viņš atrakstījis ļoti garu vēstuli,sniedzot sīkas zi-
ņas par jaunā muzeja darbību un savus apsvērumus konkrētā sadarbībā.
Šis jautājums darba kārtībā mums būs jāapskata kopā ar Zvejnieku kol-
hozu savienību un mūsu kolektīvo biedru - kolhozu "9.maijs".

Lai gan mūsu nodalai ir samērā grūti uzturēt primorganizāciju
aktivitāti,tomēr virkne kolektīvo biedru I984.gadā ir veikuši zināmu
darbu ~~pādomju-dāru~~ draudzības stiprināšanā - ārpus nodalas kopīgi
rikkotajiem pasākumiem.Te pirmkārt jāmin Jāzepa Medīpa mūzikas vidus-
skola,Jāzepa Vitola Latvijas valsts konservatorija,Rīgas lietišķas
mākslas vidusskola,Komunālo un sadzīves pakalpojumu uzņēmumu strād-
nieku republikāniskā komiteja M.c.

I984.gadā mums nebija iespējas nosūtīt uz Dāniju mūsu nodalas
aktivistus ne delegāciju,ne tūristu grupu sastāvā,tādēļ atkrita

✓ 50.
49

darbs dāņu sabiedrības vidū tiesi Dānijā. Iepriekšējos gados izmantoti tie Arodbiedrību Republikāniskās Padomes kontakti ar Dāniju, kuri pārtrūka 1983. gadā, netika atjaunoti.

Zināmu darbu dāņu sabiedrības vidū draudzīgo kontaktu stiprināšanā, apmeklējot Dānijas ostas, veikusi mūsu kolektīvā biedra - tanku īga "Kapitan Jakovļev" apkalpe. Jāatzīmē mūsu jurnieku tikšanās ar Orhusas universitātes studentu grupu, kur tika skarti jautājumi par kodolkara briesmām, par PSRS miera iniciatīvām, par padomju taujas vēlēšanos dzīvot mierā un draudzībā ar citām tautām. Bez tam mūsu jurnieki pārsteidza dāņu studentus ar savām zināšanām par dāņu pretošanās kustības vēsturi.

I1984.gadā notika divas valdes sēdes: atskaitē par darbu ie-priekšējā gadā, darba plāna apstiprināšanai I1984.gadam. Otra - papla-šināta - valdes sēde notika aprīlī un bija veltīta Dāru biedrības 60.gadskārtai. Pirms Holbergam veltītā sarīkojuma notika valdes biroja sēde.

Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodaļa 1984.gadā veikusi zināmuš darbu draudzīgu attiecību un savstarpējas saprašanās veicināšanā ar Dāniju, kas guvis pozitīvu rezonansi Dānijā. Turpinājūsies sadarbi ba ar dānu dzejnieku Fēru Nilsenu literatūras jomā; atjaunoti kontakti turpmākai sadarbībai ar Ziemeļjūras muzeja direktoru Allau Rasmusenu. ^{Toneļ jākonstatē, ka} ~~Šādz aktivākiem vajadzētu būt sakriem ar partnerorganizāciju "biedrību "Dānija-PSRS".~~ Saspilētā starptautiskā situācija stipri apgrūtina padomju-dānu kontaktu plašāku attīstību un līdz ar to to Biedrības "Dānija-PSRS" darbību, kura jau tā ir viena no vājākajām draudzības biedrībām Skandināvijā. Tā kā delegāciju apmaiņa notiek tikai sakarā ar PSRS dienu organizēšanu, arī semināri dānu biedrības aktivistiem tiek organizēti tikai pirms PSRS dienu organizēšanas uz attiecīgas republikas bāzes, tad ~~vissākais iespējams parādot Dānijai mākslinieku darbus, varējot izmantot Kopenhāgenas un Odenses draudzības namu iespējas.~~ Saja jautājumā mums būtu jāizstrāda reāli priekšzāļu eksponēšanā.

Šlīkumi un ~~iegriežumus~~ ar Draudzības biedrības vadības atbalstu jā-
pie
griežas Padomju un ārzemju draudzības biedrību savienības skan-
dināvu nodaļas, kā arī pie SODa pārstāvja Dānijā - V. Prkopoviča.
Ļoti svarīgs uzdevums šajā gadā - labi pārdomāt pasākumus, velti-
tus Uzvaras 40.gadadienai, nospētni sagatavot Uzvaras 40.gadadienai
veltitā kruiza dalībniekus /braucienam uz Dāniju un Norvēģiju/,
izmantot viņus sadarbības jautājumu kārtošanai ar Biedrību "Dā-
nija-PSRS".

51

PĀRSKATS PAR BIEDRĪBAS "PSRS - DĀNIJA" LATVIJAS
NODAĻAS DARBU 1985. GADĀ.

Savu darbu aizvadītajā gadā Latvijas nodalā veica, vadoties no PSKP 26.kongresa,PSKP CK 1985.gada aprīļa un oktobra Plēnumu norādījumiem un ciešā saskaņā ar Padomju draudzības biedrību savienības un biedrības "PSRS-Dānija" centralās valdes norādījumiem.

1985.gadā progresīvā cilvēce plaši un svinigi atzīmēja uzvaras pār fašismu 40.gadadienu.Baltijas padomju republikas tika atzīmēta 45.gadadiena kopš padomju varas atjaunošanas Baltija. Imperiālisma reakcionārie spēki šīs vēsturiskās atceres centrās izmantot dažādu pretpadomju akciju organizēšanā.

Tāpēc arī pagājušajā gadā Latvijas draudzības biedrības un biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbā uz Dāniju galvenais akcents tika likts uz kontrpropagandistisku darbību, lai neitālizētu pretpadomju akcijas un dotu pareizu politisku skaidrojumu vēsturiskajiem notikumiem.

Biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalai savā darbā iznāca tādā veidā saskarties ar divām pretpadomju akcijām, kas abas notika Skandināvijas reģionā.Vispirms jāmin t.s. "Baltijas tribunāls" Kopenhāgenā. Šīs "tiesas" farss bija iecerēts kā sava veida Eiropas pēckara realitāšu revizijas mēģinajums.Reakcijas spēki izvirzīja Padomju Savienībai insinuācijas, apvainojot to Baltijas "okupacijā" un cilvēka tiesību pārkāpumos.Jau tas vien, ka tai akcijai tika izvēlēta tiesi Dānija, liecināja par to, kāda iekšpolitiska situācija pašlaik ir Sāja Skandināvijas valstī, kā atī apstāklus, ar kādiem jāsaskaras Latvijas nodalai savā uz Dāniju.Tā ir valsts ar reakcionāru valdību, kas paklausīgi iet ASV izverstas pretpadomjukampaņas pavadā, valsts ar nozīmīgu stratēgisko stāvokli Eiropā.

Pagājušā gada jūlijā beigās Kopenhāgenā sapulcējās ap 400 reakcionāri noskaņotu emigrantu. Šo saietu organizēja pretpadomju centri, to apliecināja šī pasākuma vēriens, labā materiāla nodrošinātība, greznās viesnīcas, operatīvie tulkošanas tempi, labais poligrāfijas līmenis.

"Baltijas tribunāla" organizētāji un iedvesmotāji par savu mērķi izvirzīja mazināt Helsinku apspriedes desmitgades atzīmēšanas starptautisko nozīmi, novērst pasaules sabiedriskās domas uzmanību no tādiem notikumiem, kā studentu un jaunatnes festivāls Maskavā un citiem.

Šīs "tiesas" farsam speciāli tika sagatavoti apmelojoši materiāli, kas atklāja šī pasākuma iedvesmotāju isto seju.

Mūsu republikas delegācija ūdīs sarežģitos apstākļos veica lielu darbu. Ēriks Stumbrijs un Ivars Ķežbergs labi ieklāvās Padomju draudzības biedrību savienības delegācijā, tāja Šim uzdevumam piemēroti pēc personiskajām iņāmībām. Ēriks Stumbrijs, piemēram, ar savu likteni īl kara laikā un pēc tā, ar saviem sasniegumiem darbā bija patiesām labs padomju realitātes, cilvēka tiesību realizācijas paraugs.Jāmin arī viņa labās svešvalodū zināšanas un komunikabilitātē.To pašu varam sacīt arī par Ivaru Ķežberi.

Jau iepriekš sagatavotie informatīvie un videomateriāli lāva mūsu delegācijai uzņemt tiešus sakarus ar dāņu sabiedriskajiem darbiniekiem, nodrošināt patiesas informācijas par Padomju Latviju ievietošanu lielākajos dāņu preses izdevumos.Jāatzīst, ka mūsu delegācijai palīdzēja arī biedrības "Dānija-PSRS" aktivisti.Ar viņu atbalstu Latvijas parstavjiem izdevās 16 reizes uzstāties ar informācijām laikrakstos, dot intervijas presei, radio... Jāsaka, ka tas "brīvās" preses apstāklos ir ļoti daudz.

Preses konference, kas tika organizēta pēc mūsu delegācijas priekšlikuma un ar dāņu draugu atbalstu, žurnālistu lomu pildīja īpaši atlasiti "kompetenti" "carboni". Par to liecināja kaut vai tas, ka sākumā preses konference noritēja zviedru un angļu valodās, bet, kaisībān iedegoties, tā saucamie "žurnalisti" pārgāja uz krievu valodu. Arī viņu jautājumi komentārus neprasāja, to galvenais temats bija t.s. disidenti, kriminālnoziedznieki, kurus Rietumu propaganda iztēloja kā cīnītājus par cilvēku tirsībām Padomju Svienībā.

Kas attiecas uz "Baltijas tribunala" rezultātiem, tad faktiski tas ciesta fiasco un neatstāja būtisku ietekmi uz pasaules sabiedrisko domu minētajos jautājumos.

Mūsu delegāti pārveda vairākas vērtīgas atzinās, kas mums noderēs turpmākajā darbā. Vispirms jau to, ka mūsu propagandas materiālus turpmāk ieteicams gatavot galvenokārt videotehnikā, jo tradicionālos kino-materiālus Rietumu valstis izmantot ir praktiski jau neiespējami. To minētāja braucienā piedzīvoja igauņu kolēgi, kuriem neizdevās tā arī ne reizi izmantot savas kinofilmas. Otrkārt, mūsu delegācija atkārtoti konstatēja, ka uz Dāniju un citām valstīm vēl aktivāk jasūta mūsu literārie materiāli. Te jāmin kaut vai Andersena muzejs, kurā nav neviens grāmatas, izdotas Padomju Savienībā pēckara gados, neviens no daudzajiem Andersena darbu izdevumiem Baltijas republikās.

Nobeidzot šo Latvijas draudzības biedrības delegācijas vizites Dānijā analīzi, jāsaka, ka to var uzskatīt par samērā veiksmīgu kontr-propagandistisku pasākumu.

Runājot par otru lielāko pretpadomju akciju - t.s. "miera un brīvības" kruizu pa Skandināvijas valstu ostām, tad jaatzīmē, ka šī akcija ciesta neveiksmi un neguva ietekmi atbalsi.

Pagājušā gada aprili - maijā biedrības aktivistu grupai bija dota iespēja tūrisma specgrupas sastāvā ar kugi "Marija Jermolova" piedalīties kruiza braucienā gar Norvēģijas un Dānijas piekrasti. Brauciens bija veltīts uzvaras pār fašismu 40. gadadienai, tā laika notika tikšanās ar kara un Pretošanas kustības veterāniem. Cipās par Norvēģijas un Dānijas atbrivošanu kritušo padomju karaviru atdusas vietas tika nolikti ziedi, notika svinīgas ceremonijas. Kruiza laikā notika arī vairākas tikšanās ar minēto valstu sabiedrības pārstāvjiem un draudzības vakari ar biedrības "Dānija - PSRS" aktivistu piedalīšanos. Šo braucienu mūsu biedrības pārstāvji izmantoja, lai atjaunotu sakarus ar biedrību "Norvēģija - PSRS" un "Dānija - PSRS" vietējām nodalām.

Nozīmīgu darbu mūsu republikas iedzīvotāju vidū pēc brauciena veica tā dalībnieks žurnālists Ojārs Pumpa, kurš publicēja rakstu sešriju evīzē "Ūjņa" un plašu informāciju žurnālā "Zvaigzne". Lasitājiem tika sniegtā informācija par brauciena gaitu, pasākumiem tā laikā, vienlaicīgi tika sniegtas vissās ziņas par šo Skandināvijas valstu vēsturi un mudinām.

Pretpadomju propagandas neutralizācijai un dāļu sabiedrības informēšanai par mūsu republikas sociāli ekonomiskajiem sasniegumiem bija iecerēts veikt darbu ar dāļu tūristiem, kas apmeklē Padomju. Latviju. Diemžēl jaatzīst, ka Baltijas republikas joprojām nav starp populārākajiem dāļu tūristu maršrutiem, tāpēc biedrības rikotajos pašāk pasākumos izdevās iesaistīt tikai vienu dāļu turistu grupu.

Dāļu sabiedrības informēšanai par Padomju Latviju tika izmantota Bornholmas radio un televīzijas redaktora Poula Jessena viesošanās Rīga. Viņam tika sagatavoti vairāki informatīvie materiāli. Tikšanās laikā biedrība Pouls Jessens tika informēts par Latvijas nodalas darbu. Mēs ceram, ka šie materiāli tiks izmantoti Bornholmas radio raidījumos.

1985. gada tika turpināti kontakti ar dāļu laicīnieku Pēru Nilssenu. Viņam tika sagatavoti triju latviešu padomju dzējnieči - Vizmas Beļķevicas, Māras Misīnas, Veltas Kriles dzegas parindei iecerātajai latviešu dzegas antologijai dāļu valodā. Pēram Nilsenam tika nosūtīti vēlak arī materiāli par Krisjāni Baronu, lai tos izmantotu rakstiem dāļu preses izdevumos. Ir paredzēts arī Vladimira Kaijaka novelles radio lasījums.

Darbs republikā

1985. gadā biedrības "PSRS - Dānija" Latvija nodala turpināja darbu republikas iedzīvotāju iepazīstināšanā ar Dāniju, ar padomju-dāļu attiecību aktualitātēm, kā arī ar nodalās darbu.

Par nozīmīgākajiem pasākumiem republikas presē bija lasāmas informācijas, arī Latvijas radio zviedru raidījumu redakcija izmantoja savos raidījumos vairākas informācijas.

Sogad tika organizētas divas Dānijas tematikai veltītas izstā-

des.Tās bija-pirkārt,dāpu bērnu zimējumu izstāde,kuras atklāšanā piedalījās dāpu tūristu grupa.Izstādes sagatavošanu un organizāciju aktivitātēs valdes priekšsēdētāja vietnīkāks Ilmārs Puteklis,Ausma Belmane,Valentina Ozola.Veiksmīgi izstādes atklāšanā ieklāvās nelielais koncerts,kurā dāpu dzeju lasīja Kulturas darbinieku tehniku-mā audzēknēs un muzicēja Fionieru pils koklētāju ansamblis.

Rīgas tramvaju un trolejbusu īstādzi pārvades kultūras namā bija skatāma izstāde par Dānijas galvaspilsētu Kopenhāgenu.Jāatzīst,ka izstādes vietas izvele bija sašķirā neveiksmīga,jo neērtā satiksme un lieialis attalums no pilsētas centra radīja zināmas grūtības apmeklētājiem.

Uzņēmumos,organizācijās un mācību iestādēs-kolektīvajos biedros notika vairāki pasākumi,kas bija velvtīti Dānijas tematikai.Tā tika atzīmēta pazīstamā dāpu fizika,Nobela prēmijas laureāta Nilsa Bora simtgade.Par šo pasākumu tika sagatavota informācija Latvijas radio zviedru raidījumu redakcijai un preses agentūrai "Novosti".

Gada nogalē tika atzīmēta dāpu ārsta Nilsa Finzena jubileja,kuras atcerē notika Medicīnas vēstures muzejā.Valdei un pārējime klātesošajiem bija iespējams iepazīties ar Finzena biogrāfiju,viņa devumu medicīnas vēstures tehnikas attīstīšanā.Jāzepa Medina mūzikas vidusskolas audzēkpi sniedza koncertu,kura izskanēja skandināvu mūzika.

Lielākā nozīme biedrības "PSRS-Dānija"Latvijas nodalas sakaru aktivizēšanā ar biedrību "Dānija-PSRS" bija dāpu partneru delegācijas vizitei Rīgā pagājušā gada decembra sākumā.Kaut gan dāpu delegācijas braucienā mērķis bija Tallina,kur tika saskaņota PSRS dienu Dānijā sagatavošanas gaita.

Delegācijas sastāvā bija biedrības Asgers Pedersens,biedrības centrālās valdes locekle Nanna Jorgensene,biedrības Odensē pilsētas nodalas priekšsēdētāja Karina Nilsene un laikraksta "Bornholmaren"atbildīgais sekretārs Raians Andersens.

Sarunas laikā biedrībā tika apspriestas iespējas aktivizēt savstarpējos kontaktus,izmantojot visus iespējamos kanākus,tajā skaitā arī turismu.Dāpu delegācijai tika informēta par Latvijas sabiedrības lielo interesi attiecībā uz Dānijas problemātiku;Dzejniece Lija Brīdaka sniedza informāciju par dāpu dzejas antoloģiju,kas latviesu valodā iznāca pagājušajā gadā.Sarunas tika apspriesti arī jautājumi par Rīgas baleta trupas gaidāmo braucienu uz Dāniju.Diemžēl,kā zināms,dāžu mūsu mākslas dzīves organizatoru neizdarības dēļ brauciens nenotika.Cerams,ka Šogad visas problēmas tiks savlaicīgi atrisinātas un mūsu mākslinieku viesiņrādes notiks nākošā gada sākumā.

Uzturēšanas laika dāpu delegācija iepazīnās ar Rīgu.Atzinīgi vārdi tika teiktī par Vecrīgas restaurācijas darbu plāno vārienu.Delegācijai tika organizētas tiksānas "Cīpas"redakcijā,Rakstnieku savienībā.Lielu interesī viesos izraisijsa republikas plakātu izstāde,ka rezultātā tika ievadītas sarunas par iespējām latviešu plakātu izstādīt arī Dānijā.

Intervijas laika Latvijas radio zviedru raidījum redakcijai Raians Andersens izteicās,ka Šis pirmsais Padomju Savienības un Latvijas apmeklējums līcis viņam pīķīgi pilnīgi izmainīt savus uzskatus par Padomju zemi,tās dzīves īstenību.Jāatzīmē,ka tie nebija pieklājības vārdi,ko teica dānu viesis.Samērā reti no ārzemju viesiem nākas dzirdēt šādus atklātības uzplūdus.Pēc viņa lūguma tika sagatavots fotoattēlu komplekts par mūsu republikas dzīvi un svarīgākajiem notikumiem,arī Dziesmu svētkiem,ko Raians Andersens solīja izmantot publikācijai dāpu presē par savu Padomju Savienības apmeklējumu.

Cerams,ka Šis vizitas laikā nodibinātie kontakti tiks saglabati un attīstīti.

Diemžēl,nenotika gaidītā Fāru salas biedrības delegācijas vizite Rīgā.

Organizatoriskais darbs

Ieplānoto četru valdes sēžu vietā notika tikai trīs.Matrā tika analizēti I984.gada darba rezultāti un apspriests darba plāns I985.

gadam. Nozimīga valdes sēde notika jūnijā, kad notika kruiza dalībnieku atskaitē par piedalīšanos pasākumos Dānijā un Noryēgijā, par tikšanos ar šo valstu sabiedrības pārstāvjiem un kontaktiem ar partnerorganizācijas darbiniekiem. Jaatzimē, ka kruiza dalībnieki ļoti aktīvi iekļāvās nodalas darbā, jo sevišķi biedri Ozola un Pumba, kuri piedalījās nodalas pasākumu sagatavošanā, piemēram, dāņu izstāžu organizēšanā un atklāšanā.

Decembrij notika trešā valdes ~~sēde~~ paplašinātāt sastāvā Medicīnas vēstures muzejā. Šeit ar lekciju uzstājās Televījas un radioraidījumu Valsts komitejas priekšsēdētājs b. Ivars Kezbres, kurš sniedza informāciju par aktuālām starptautiskajām problemām un tā pastāstiņa par biedrības dālegācijas veikto darbu Dānijā? Pēc tam notika minētais Nilsa Finzena jubilejai veltītais pasākums.

Kopumā, vērtējot biedrības "PSRS-Dānija" Latvijas nodalas darbu aizvadītajā gadā, jasaka, ka esošās darba aktivizēšanas iespējas visumā tika izmantotas. Turpmākajā darbibā noteikti jāmeklē papildus ceļi kontaktu stiprināšanai ar dāņu partnerorganizāciju, jo vairāk tāpēc, ka pēc dažiem gadiem ir ieplānotā Dānijas dienu organizēšana mūsu republikā.

Runājot par tuvākajiem šī gada uzdevumiem, vislielākā uzmanība jāpievērs sekmīgai Latvijas nodalas pārskata un vēlēšanu konferences norisei aprili.